

164. Van Dale, de letter K (2)

1. Je had het westers en het oosters kalifaat. Het kaliglas is Boheems glas en komt niet uit de kali-industrie. Het Kalina is het Caraïbisch (Caribisch) zoals gesproken in Noord-Suriname. Kaliumhydroxide is bijtende potas. Kaliveldspaat heet ook wel orthoklaas. Pleister, stuc en witsel zijn synoniemen. Kalkalbast is onyxmarmer. Je kunt heel goed de troffel in de kalkbak gooien.
2. Ook een calque maken wordt kalken genoemd. Kalkkristal is Boheems glas. Je kunt rood zien als een kalkoense haan, dan ben je écht boos. Een kalkpapiertje gebruikte de typemiep bij het typewerk – een bepaald type werk – en een kalkpegel is een stalactiet, het antoniem stalagmiet is een kalkkegel met de punt naar boven. Een kallipygische vrouw heeft een mooie bilpartij. De jongen was zo kalm als een zalm.
3. Een kalmaar is een calamaris oftewel pijlintkvis. Een sedativum (tranquillizer) is een kalmeringsmiddel. Kalos k'agathos betekent rechtschapen naar lichaam en ziel en is een samenvatting van het Griekse cultuurideaal. Kalverknieën (X-benen) hebben, is dronken zijn.
4. Een kalvijn is een appel, een kalvertrekker is schertsend een veearts en diens hart sloeg als een kalverstaart, toen hij zijn amant de coeur, de prinsesse lointaine, in de verte ontwaarde.
5. Het kambala is Afrikaanse teak (iroko). Een scheepskameel en een schip der woestijn varen niet.
6. Een mohairen (kemelsharen) mantel is van kameelhaar. Kameelkleurig is camel en een kameelpardel is een giraffe. Het Kameleon is een sterrenbeeld en de Kameleon is de naam van de boot van twee jongens in een gelijknamige avonturenroman. De Desolate Boedelkamer was een zeker college in Amsterdam. Onze kameraadschap was een echte camaraderie. Een stilletje is een kamercloset. De Eerste en Tweede Kamer hebben beide meerdere vaste kamercommissies.
7. Het kamerdoek (cambric, batist) is in wezen Kamerijks doek. Kamerfladderen en (-)fibrilleren zijn geen goed teken. Een sjamberloek is een kamerjapon en een bench is een kamerkennel. Het kamerlid is in Nederland de verzamelnaam voor Eerste en Tweede Kamerleden. De Kameroense munteenheid is de CFA-frank. In de Eerste en Tweede Kamer kan er afzonderlijk een kamermeerderheid zijn. De kamerpalm is de van Lord Howe-eiland afkomstige palmboom. De invités (m/v) vormden tezamen een kamervol. Kamerzuur wordt bereid volgens het lodenkamerprocedé. Het kamgaren pak zat als gegoten. Een kamgier is een condor en een schegbord is een kamhout. Een roomse kamille is een margriet (het moederkruid). We dronken kamillethee.
8. De boeaja is een kamkrokodil (zeekrokodil). Een kammersänger is een eretitel voor een onderscheiden zanger in Duitsland.
9. De strijd werd uitgevochten met uzi's en kalasnikovs. Er werd behoorlijk veel ouzo gedronken.
10. Kalissedrop is ingedikt zoethoutsap. De kalketrip is de wilde ridderspoor en een kalkoentje is een wijnflesje.
11. Een huilebalk is een schreier. De Kempenaars aten kempenaars en ze waren geen kannibalen. In Nederland heb je badplaatsen, in Vlaanderen badsteden, zoals aan het Nauw van Calais (de Straat van Dover, het Kanaal), de voor de scheepvaart zeer geëigende zee-engte.
12. De campagne van Greenpeace begon onder de kampanjetent. Een camper is een kampeerauto of -busje. Een kampeercarnet omvat een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering.
13. In die Kamper ui - ook wel kamperui - had Jeroen een tik van de Kamper molen beet. De kampernel is een bolgewas met gele bloemen. De kamsin waait over de Sahara en de Middellandse Zee.
14. Djenghis Khan heerste in Perzië. De onbekende Kanaken zijn de oorspronkelijke inwoners van Nieuw-Caledonië. De Kanaalzone ligt in Panama. De Kanaalvissers voeren langs de Kanaalkust boven de

Kanaaltunnel. Bij het vissen misten ze op een haar na een Kanaalzwemmer; de gevangen kanaalharing werd geveild in een vismijn aan de Kanaalkust.

15. Een serinette is een kanarieorgeltje, dat snap jij met die kanariehersentjes van je toch niet. Die boom heeft men gekandelaberd. De kandidaat tot de heilige dienst was geen Nobelprijs- of Oscarkandidaat, maar wel D66-kandidaat voor de gemeenteraad en kandidaat-voorzitter voor de plaatselijke jeu-de-boulesvereniging. Hij moest zijn kandjes, zijn kandidaatsexamen, nog afleggen. De wereld is een pijpkaneel, elk zuigt eraan en maar krijgt niet veel. Gerechtigheid!

Rein Leentfaar